

Hội thảo “Những diễn biến gần đây ở Biển Đông và chính sách của Mỹ” được tổ chức bởi CSIS vào ngày 10 và 11 tháng 7 năm 2014 tại Washington D.C, Mỹ.

Ngày 1, Phiên 4: Mô phỏng phản ứng của Mỹ trong trường hợp xảy ra khủng hoảng ở Biển Đông

Ernest Z. Bower: Chào mừng bạn đến với Nhà Trắng (cười – câu nói đùa). Phiên thảo luận chiều nay sẽ mô phỏng một cuộc họp khẩn giữa các lãnh đạo chủ chốt của Hội đồng An ninh quốc gia nhằm ứng phó với một cuộc khủng hoảng tại Biển Đông. Hôm nay chúng ta có một nhóm các cựu quan chức chính phủ Mỹ sẽ vào vai các thành viên nội các. Chủ trì của phiên mô phỏng và đóng vai Cố vấn An ninh Quốc gia là Cựu Giám đốc an ninh quốc gia cao cấp về Châu Á, Micheal Green - Phó Chủ tịch CSIS phân ban Châu Á và Nhật. Bên cạnh ông Green là cựu Trợ lý Ngoại trưởng về Các vấn đề Chính trị - Quân sự, Andrew Shapiro, người sẽ đóng vai Ngoại trưởng. Andrew là sáng lập viên và người điều hành của Beacon Global Strategy. Bên cạnh ông là cựu Trợ lý Bộ trưởng Quốc phòng về các vấn đề Châu Á Thái Bình Dương, Wallace Chip Gregson, người sẽ đóng vai Bộ trưởng Quốc phòng. Hiện nay ông đang là lãnh đạo cấp cao của tờ National Interest. Và cuối cùng, cựu Nhân viên tình báo quốc gia về Đông Á của Hội đồng Tình báo quốc gia, Robert Suettinger sẽ đóng vai Giám đốc Cơ quan Tình báo quốc gia – hiện ông đang làm việc tại Trung tâm Stimson. Và bên phải tôi là cố vấn cao cấp của về nghiên cứu Trung Quốc của CSIS, Christopher Johnson, người đã quen với việc tóm tắt các sự vụ trong suốt sự nghiệp của mình. Và giờ tôi sẽ rời khỏi sân khấu vì không phải là thành viên nội các, giờ tôi đã hết nhiệm vụ ở đây.

Christopher Johnson: Chào các anh. Tôi sẽ cung cấp một số thông tin về tình hình hiện nay. Trong vòng 72 giờ qua căng thẳng ngày càng leo thang tại Biển Đông giữa Philippines và Trung Quốc. Ba ngày trước, bộ đội biên phòng Philippines đã bắt giữ một nhóm ngư dân Trung Quốc vì đánh bắt trái phép ở vùng nước gần Bãi Trăng khuyết (Half Moon Shoal) thuộc quần đảo Trường Sa đang có tranh chấp. Bãi cạn này nằm gần bờ biển của đảo Palawan, Philippines và thuộc sự kiểm soát hữu hiệu của nước này. Như các anh đã biết, các cuộc truy đuổi giữa lực lượng chức năng Philippines và ngư dân Trung Quốc vẫn thỉnh thoảng diễn ra. Trung Quốc đòi Philippines phải thả những ngư dân này ngay lập tức nhưng lần này Philippines từ chối. Và cách đây 48h, trong một động thái trả đũa, nhà chức

trách Trung Quốc đã thông báo với người đồng chức Philippines rằng Bắc Kinh đã triển khai một cuộc phong tỏa toàn diện cả đường biển và đường không đối với các binh sĩ Philippines đang chiếm đóng bãi Cỏ Mây. Bãi Cỏ Mây được gọi là Ayungin trong tiếng Philippines là một bãi đá có tranh chấp tại quần đảo Trường Sa, nằm cách Philippines khoảng 105 hải lý và nằm dưới sự kiểm soát của Philippines 15 năm qua.

Như các anh đã biết, vào năm 1999 Philippines đã cố ý lao một chiếc tàu đổ bộ BRP lên bãi cạn này, làm nó bị mắc cạn và coi đây là một biện pháp duy trì sự hiện diện quân sự và ngăn chặn sự bành trướng của Trung Quốc kể từ sau khi nước này chiếm đóng bãi đá Vành Khăn (Mischief Reef) năm 1995. Bắc Kinh đã phản đối hành động này nhưng Philippines từ chối di chuyển con tàu. Con tàu đổ bộ BRP hiện nay không khác gì một ngôi nhà hoen rỉ thủng lỗ chỗ nhưng hiện vẫn chứa được 8 binh sĩ hải quân Philippines luân phiên làm nhiệm vụ. Lực lượng biên phòng Trung Quốc cũng đã đẩy mạnh việc tuần tra quanh khu vực bãi Cỏ Mây từ năm 2012 và duy trì sự hiện diện thường trực ở đây từ giữa năm 2013. Hải quân Philippines sử dụng các tàu cá dân sự để tiếp tế và đảo quân tại bãi Cỏ Mây và nhóm quân đóng tại đây phải sống kham khổ. Đầu tháng 3 năm nay, lực lượng biên phòng Trung Quốc đã chặn tàu tiếp tế và đảo quân của Philippines đến bãi Cỏ Mây. Sau đấy 3 ngày, Philippines đã phải sử dụng cầu không vận thả hàng hóa tiếp tế xuống nhưng không thể đảo quân cho đến hết tháng. Ngày 29/3, một tàu tiếp tế dân sự kèm theo binh sĩ thay thế dự định tiếp cận bãi cạn này bất chấp bị biên phòng Trung Quốc truy đuổi. Biên phòng Trung Quốc liên tục tiếp cận ở cự ly rất gần, gây nguy hiểm và cắt ngang sát mũi tàu, suýt nữa xảy ra đâm va. Tàu Philippines chỉ chạy thoát khi đi vào vùng nước cạn nơi mà tàu Trung Quốc không thể đi vào. Sau đó mọi việc ở đây khá im hơi lặng tiếng cho đến ngày hôm qua khi tàu Trung Quốc chặn tàu tiếp tế dân sự của Philippines đang hướng đến bãi Cỏ Mây.

Có thể thấy Trung Quốc đang củng cố lực lượng tàu quanh bãi cạn và cho máy bay tuần tra phía trên. Phía Philippines gọi cuộc phong tỏa của Trung Quốc là “hành động hiếu chiến” và đang yêu cầu cộng đồng quốc tế, đặc biệt là đồng minh Mỹ hỗ trợ. Về phía khả năng quân sự của Mỹ, 2 tàu chiến nhỏ gần nhất của chúng ta đóng ở Changi, Singapore cùng với hệ thống đánh chặn tên lửa ở vịnh Subic. Chúng ta cũng có máy bay ném bom B52 và UAV ở căn cứ Guam. Xa hơn là lực lượng chiến lược tại Nhật và 4 căn cứ hải quân chủ chốt của Mỹ tại đảo Okinawa. Mỹ cũng có hàng không mẫu hạm George Washington cùng lực lượng chiến đấu đi kèm hiện đang hoạt động tại Tây Thái Bình Dương, cách bãi Cỏ Mây khoảng 3 ngày di chuyển. Đây là tất cả những gì chúng ta có tính đến thời điểm này, khi có thêm thông tin tôi sẽ báo cho các anh.

Michael Green: Cảm ơn Chris. Có vẻ như chúng ta đang đối mặt với hàng loạt căng thẳng leo thang giữa Trung Quốc và nước láng giềng trong vùng biển này, bao gồm các lực lượng của họ. Vấn đề này quan trọng vì một số lý do sau. Việc bắt giữ ngư dân sẽ tạo một áp lực rất lớn buộc Bắc Kinh phải hành động. Cuộc phong tỏa toàn diện đường không và đường biển này sẽ buộc phía Manila phải hành động cũng như kỳ vọng vào độ tin cậy của đồng minh Mỹ. Tôi vừa ở phòng Bầu dục ra, vấn đề này rất được Tổng thống quan tâm. Tổng thống hỏi tôi 3 câu hỏi. Thứ nhất, chuyện gì đang diễn ra? Thứ hai, chúng ta có lợi ích gì trong cuộc chiến này không? Và cuối cùng: “Nếu hành động, chúng ta sẽ làm gì?”. Tôi nói với Tổng thống là cuộc họp của chúng ta sẽ kéo dài đến 4 giờ và kết quả sẽ chuyển đến Tổng thống lúc 5 giờ chiều để chuẩn bị cho cuộc họp cao cấp với Tổng thống có thể diễn ra vào ngày mai. Vì thời gian có hạn, tôi muốn hỏi Giám đốc cơ quan an ninh quốc gia là chuyện gì đang diễn ra? Chúng ta đã thấy được bức tranh. Theo anh, đâu là động cơ của Trung Quốc? Và Philippines đang cần gì ở khu vực này? Và tôi sẽ giành câu hỏi “Chúng ta có lợi ích gì ở đây không?” cho Ngoại trưởng và Bộ trưởng Quốc phòng. Nhưng trước hết hãy bắt đầu từ bức tranh chi tiết của Giám đốc Cơ quan tình báo quốc gia.

Robert Suettinger: Tôi có một vài câu hỏi nhằm hiểu rõ hơn về tình hình. Khi anh nói về phong tỏa đường không và đường biển, ý anh là lực lượng hải quân, không quân nhân dân Trung Quốc hay ý anh là các tàu biên phòng và hải giám?

Christopher Johnson: Cho đến nay, đa số là các tàu dân sự.

Robert Suettinger: Kể cả máy bay cũng không phải quân sự?

Christopher Johnson: Đúng.

Robert Suettinger: Nếu các anh chú ý sẽ thấy đây là một bước đi trong cái mà một số nhà bình luận về Trung Quốc gọi là “chiến lược cải bắp” bao gồm từng bước từng bước leo thang trong việc thực thi các yêu sách chủ quyền của nước này. Với góc nhìn đấy thì vụ việc lần này không nhất thiết thể hiện toàn bộ sự việc. Một câu hỏi khác là: “Các ngư dân Trung Quốc hiện đang ở đâu?”

Christopher Johnson: Chúng ta không có nhiều thông tin đến thế. Nhưng theo tôi là phần lớn họ đã rời khỏi khu vực này để dọn đường cho việc phong tỏa.

Robert Suettinger: Ok, chắc chắn ai cũng đặt câu hỏi “Vì sao Trung Quốc làm thế?”. Nhưng tôi nghĩ câu trả lời hiển nhiên là “vì Trung Quốc có thể.” Sự phối hợp giữa lực lượng quân sự và đánh cá của họ cũng như các biện pháp khác mà họ có thể tiến hành trong khu vực. Họ đã tranh cãi về vấn đề này nhiều lần suốt nhiều năm qua. Họ chỉ đơn giản là đang tiến thêm một bước trong số hàng loạt các bước đi (điều này đã từng có tiền lệ) hoặc tiến thêm một bước nhằm thực thi yêu

sách chủ quyền và khiến thế giới phải công nhận yêu sách chủ quyền của họ đối với khu vực này. Và Philippines là một trong số những nước phản đối các yêu sách này mạnh mẽ nhất. Trung Quốc đang muốn củng cố quan điểm của mình với Philippines và muốn làm rõ rằng họ có thể làm nhiều điều khác khiến Philippines còn phải chịu nhiều tổn thất hơn nữa.

Tại sao Trung Quốc lại làm thế? Các anh có thể đặt ra hàng loạt câu hỏi về bản chất của chế độ Trung Quốc hay các câu hỏi mang tính chiến lược về việc liệu đây có phải hành động nhằm vào Mỹ? Tôi nghĩ các đánh giá mang tính cơ sở đây thể hiện cách hiểu về một kiểu hành động khá là đặc trưng cho cách tiếp cận của Trung Quốc đối với các vấn đề trong nước và quốc tế. Đó là quyền lực. Quyền lực là mấu chốt của vấn đề. Ông Tập Cận Bình đang ngày càng tích tụ được nhiều quyền lực. Ông ấy đã sử dụng quyền lực một cách khá thô bạo đối với những người trong nước tỏ vẻ đối đầu với chính quyền. Và tôi nghĩ chúng ta có thể nhận định rằng trong tương lai ông Tập vẫn sẽ tiếp tục sử dụng quyền lực của mình, đơn giản vì điều đó nằm trong khả năng và phạm vi của ông ta. Tôi cho rằng điều này không chỉ thể hiện một thách thức cực lớn cho trật tự khu vực mà còn thể hiện một bước tiến nữa trong việc chứng minh cho mọi người thấy Trung Quốc là một nhân tố cần phải được tính đến và khu vực này sẽ phải được phân định lại một cách hợp pháp bằng rất nhiều thủ đoạn khác nhau, đơn giản vì nó nằm trong vùng ảnh hưởng quyền lực của Trung Quốc. Và Trung Quốc sẽ hành động trong vùng này theo cách họ muốn và tuân theo luật lệ của họ.

Về phản ứng của khu vực, tôi nghĩ các nước trong khu vực sẽ trở nên hoang mang, lo sợ hơn. Họ sẽ tìm kiếm sự đảm bảo từ phía Mỹ là các hành động kiểu như thế này sẽ không được để yên hay bị lơ đi. Tôi nghĩ sẽ có nhiều lời kêu gọi ASEAN phải hiểu thế nào là trách nhiệm đối với khu vực. Tuy nhiên luôn có những cách tiếp cận đối trọng lại từ các lực lượng kinh tế trong mỗi chính phủ, nói rằng “không, chúng ta đang ngày càng phụ thuộc vào Trung Quốc. Vì lợi ích của mình, chúng ta phải thoát khỏi cuộc khủng hoảng này càng sớm càng tốt.”

Michael Green: Vâng, giờ chuyển sang anh Andrew.

Andrew Shapiro: Cảm ơn anh và để trả lời câu hỏi của Tổng thống về việc chúng ta có lợi ích gì trong cuộc chiến này, vấn đề này liên quan đến chính sách tái cân bằng, xoay trục của Mỹ tại Châu Á - một trong những thành tố mấu chốt trong chính sách của chúng ta. Vì vậy sự bất ổn tại Châu Á khiến Mỹ có lợi ích trực tiếp buộc phải tham gia giải quyết.

Đang có rất nhiều nước ở Châu Á nhìn vào cách mà chúng ta phản ứng lại xung đột này; cách chúng ta giải thích thế nào là tái cân bằng, nội dung của chính sách tái cân bằng là gì và mức độ sâu của chính sách này đến đâu. Ví dụ, các đồng

minh của chúng ta, Philippines và cả Nhật đang muốn xem chúng ta sẵn sàng thực hiện các cam kết với họ đến mức độ nào. Đối với các nước ASEAN, những nước rất quan ngại về sự bành trướng của Trung Quốc nhưng cũng có quan hệ kinh tế mật thiết với Trung Quốc, họ muốn chúng ta đảm bảo là không gây sai lầm khi quản lý cuộc khủng hoảng này mà có thể gây tác động nghiêm trọng đến nền kinh tế của họ. Trung Quốc đang muốn xem cách chúng ta đáp trả và muốn xem liệu những hành động khiêu khích của họ có bị đáp trả không. Và cuối cùng, điểm mấu chốt trong chính sách đối ngoại của Mỹ đây là các xung đột kiểu này phải được giải quyết bằng luật pháp chứ không phải bằng cách sử dụng vũ lực. Vậy nên bất cứ cách giải quyết nào mà dùng đến vũ lực đều phải bị phản đối, bằng không đây sẽ biến thành một cuộc chạy đua vũ trang để xác định ai là chủ sở hữu của các thực thể trên Biển Đông cũng như ở Thái Bình Dương nói chung. Điều này cũng rất quan trọng đối với mục tiêu toàn cầu của chúng ta. Chúng ta không thể để các vấn đề an ninh trên biển trái với luật. Ví dụ như ở Bắc Cực nơi mà băng tan đang khiến việc yêu sách chủ quyền với các vùng biển trở nên khả thi và tăng khả năng cho tàu thuyền đi qua; khi đó nếu không có khuôn khổ luật lệ, mọi thứ sẽ trở nên hỗn loạn và lợi ích của Mỹ sẽ bị ảnh hưởng. Vậy nên tôi cho rằng, chúng ta nên tìm cách quản lý cuộc khủng hoảng này sao cho cũng có được những mục đích cốt lõi của chính sách đối ngoại của chúng ta về một khu vực Châu Á Thái Bình Dương ổn định an toàn thông qua các công cụ pháp lý, thay vì sử dụng vũ lực.

Michael Green: Cảm ơn anh, phía Quốc phòng thì sao?

Wallace Gregson: Tôi phải nói rằng tôi hoàn toàn đồng ý với anh bạn Ngoại trưởng, và đây là điều khác thường đôi khi xảy ra trong căn phòng khách của Nhà trắng này. Các phương án mà chúng ta có từ khía cạnh quân sự có thể hơi phức tạp, để dễ hiểu hơn tôi sẽ vẽ ra 2 thái cực và chọn cách dung hòa hai thái cực này. Thái cực thứ nhất là không làm gì cả. Tôi không khuyến khích cách này trên hết là vì uy tín của chúng ta với các đồng minh, không chỉ với Philippines mà còn với phần còn lại của Châu Á. Thái cực thứ hai là phản ứng ngay lập tức bằng cách di chuyển một lượng lớn các lực lượng của Mỹ, di chuyển tàu chiến, máy bay và các loại khác. Tôi cũng không khuyến nghị điều này mà chúng ta nên dung hòa hai thái cực. Chúng ta phải đảm bảo là chúng ta có phản ứng, chúng ta không thiếu nguồn lực quân sự, ngoài những lực lượng mà Cố vấn an ninh quốc gia đã nhắc đến ở trên, chúng ta còn có lực lượng chiến đấu hạng nhất của hạng nhất tại Okinawa cũng như các nguồn lực quân sự khác ở khu vực. Vì đây chủ yếu là các tàu dân sự thực thi cuộc phong tỏa nên nếu sử dụng các tàu dân sự, các tàu của Philippines sẽ hợp lý hơn trong việc tiếp tế và đảo quân ở bãi Cỏ Mây. Tôi đề nghị chúng ta có các nhân lực người Mỹ thích hợp trên những tàu đây để chúng ta có sự truyền thông chắc chắn hơn và vẽ được một bức tranh rõ ràng về chuyện gì đang xảy ra.

Tôi cũng có khuyến nghị đối với các nguồn lực quân sự mà Cố vấn An ninh Quốc gia đã nhắc tới ở trên, đối với những nguồn lực đang cách Philippines nhiều ngày đường, chúng cần được di chuyển đến gần Philippines hơn nhưng vẫn đảm bảo vừa xa khuất tầm mắt, vừa đủ gần để sẵn sàng ứng chiến; vì một trong những mục đích của chúng ta kiểm soát leo thang và chuẩn bị đáp trả lại sự leo thang của Trung Quốc nếu điều đó xảy ra, chúng ta phải đảm bảo rằng chúng ta luôn có khả năng hành động vì lợi ích của riêng mình mà không phải chịu quá nhiều áp lực.

Michael Green: Vì chúng ta đều mang hàm Bộ Trưởng, tôi nghĩ rằng ở đây chúng ta đã thống nhất được rằng cần phải hành động để đảm bảo rằng Hoa Kỳ sẽ tìm ra công cụ để xử lý vấn đề. Chúng ta cần đảm bảo rằng việc sử dụng các tiến trình ngoại giao trở thành quy chuẩn, kể cả đối với Trung Quốc. Nhưng chúng ta cũng cần tránh leo thang, hay có khả năng răn đe, như ngài Bộ trưởng Quốc phòng đã nói là cần nghĩ đến những cách xuống thang. Tôi nghĩ ngài Tổng thống sẽ hỏi chúng ta, rằng trong trường hợp cụ thể này, chúng ta có chỉ cần cố gắng đưa mọi thứ về nguyên trạng trước đó (status quo ante), hay nói cách khác là chứng minh sự sai trái trong việc phong tỏa đường không và đường biển Philippines, và việc sử dụng vũ lực là vô ích (nếu những cố gắng này đã đủ để đưa tình hình trở về nguyên trạng trước đó (status quo ante), hay đây là một hành động leo thang đáng chú ý từ phía Trung Quốc mà chúng ta cần có hành động đáp trả, và để khôi phục tình trạng kiểm chế cũng như thuyết phục, bảo đảm cho Philippines tham gia vào vụ kiện mà họ đang cố gắng giành phần thắng. Chúng ta cần phải đảm bảo rằng cần có sự trả giá từ phía Trung Quốc, trên phương diện ngoại giao hay cả những phương diện khác nữa. Đó là điều tôi nghĩ ngài Tổng thống sẽ tham vấn chúng ta. Chúng ta đang cố gắng để Philippines được tiếp cận với bãi cạn của họ, hay chúng ta đang cố gắng buộc Trung Quốc trả giá về những hành động leo thang? Điều thứ 2 tôi nghĩ chúng ta cần phải làm rõ, đó là chúng ta đứng ở đâu trong vụ việc ngư dân Trung Quốc, vụ việc này theo tôi đã tạo ra một áp lực rất lớn lên Bắc Kinh, để chứng minh cho Manila thấy rằng họ sẽ phải trả giá khi áp dụng pháp luật quốc gia để bắt giữ ngư dân Trung Quốc; hay theo như cách lập luận của Trung Quốc, mà chúng ta sẽ bắt buộc phải đối đầu, rằng theo chính sách cũng như đường lối chính trị của Trung Quốc, đây là lãnh thổ Trung Quốc, và Philippines hiện nay đã bắt giam các công dân Trung Quốc theo luật Philippines. Như vậy ở đây có 2 khía cạnh cần thêm bình luận của các vị, liệu chúng ta có cần phải hành động để chống lại việc leo thang của Trung Quốc, hay chúng ta cần đi xa hơn và có hành động trả đũa, và nếu vậy, chúng ta làm việc đó như thế nào? Thứ 2, làm sao để có thể tránh được hành động leo thang của Trung Quốc, hay chúng ta không nên tham gia vào chuyện này và tôn trọng việc truy tố các ngư dân Trung Quốc theo pháp luật Philippines như hiện nay?

Andrew Shapiro: Tôi nghĩ chúng ta cần hiểu là vấn đề này rất nhạy cảm đối với hai nước; với Trung Quốc là vì việc bắt giữ các ngư dân nước này, với Philippines là việc phong tỏa. Và tôi nghĩ rằng nếu chúng ta thành công trong việc khai thông cuộc phong tỏa ở đây thì đây sẽ là một thành tựu về ngoại giao và sẽ gửi một tín hiệu đến Trung Quốc rằng kiểu hành động này là không được chấp nhận, sẽ có sự đáp trả và họ không được lợi gì từ kiểu hành động như thế này. Nhưng cũng sẽ có rủi ro khi cố buộc Bắc Kinh phải trả giá cao hơn cho hành động của mình vì nó sẽ khiến vấn đề càng nhạy cảm, kích thích tinh thần dân tộc và khó giải quyết hơn. Vì vậy kiến nghị của tôi là chúng ta phải cố gắng thoát khỏi khủng hoảng này bằng cách nhanh chóng và tron tru nhất có thể và sau đây, các anh biết đấy, sử dụng bài học từ cuộc khủng hoảng này ở cấp độ khu vực lẫn trong quan hệ đa phương nhằm tạo áp lực lên khu vực, buộc họ phải tuân thủ quy trình luật lệ chứ không phải sử dụng vũ lực. Về việc bắt các các ngư dân Trung Quốc, tôi nghĩ đây là một vấn đề tế nhị đối với người Philippines, nhưng tôi nghĩ nếu cuối cùng chúng ta chứng minh được thủ đoạn của Trung Quốc là không có tác dụng, điều này có thể khiến phía Philippines linh động hơn.

Michael Green: Tôi muốn hỏi Bộ trưởng Quốc phòng, làm sao chúng ta có thể thuyết phục Trung Quốc từ bỏ cuộc phong tỏa và liệu chúng ta có công cụ để thuyết phục họ từ bỏ hay không? Hay chúng ta tự làm chiến lược này thất bại bằng cách giúp cho Philippines tiếp tục có khả năng tiếp tế cho người của mình?

Wallace Gregson: Điều này tùy thuộc vào việc Trung Quốc muốn đẩy việc này đến mức độ nào, nếu nguồn lực của Philippines bị hạn chế, cho đến nay giữa ta và Philippines chưa có trao đổi lực lượng sát thương, còn nhiều bước cần thực hiện trước khi tiến tới được cái đó. Có khả năng cao là dù cho Quân đội Trung Quốc không ủng hộ dùng vũ lực, những sự biến bất ngờ vẫn có thể tự dẫn đến hậu quả, đó là lý do vì sao tôi nhấn mạnh rằng chúng ta cần phải có khả năng kiểm soát leo thang, ít nhất là việc kiềm chế các bên không lên cao hơn. Điểm mấu chốt ở đây là liệu chúng ta có thể phá vỡ sự phong tỏa đối với Philippines hay không, điều này tùy thuộc vào những gì Philippines đang có, những gì họ đã chuẩn bị để cam kết, và chúng ta cần phải cam kết sự giúp đỡ của Hoa Kỳ nếu điều này cần thiết để phá vỡ sự phong tỏa, và cần phải có lực lượng quân sự hiện hữu đủ để cho Trung Quốc nhận thấy, nhưng không hiện hữu trong vùng biển địa phương để có thể chiếm ưu thế đối với bất kỳ sự leo thang nào mà Trung Quốc thực hiện.

Michael Green: Bên phía Giám đốc Tình báo quốc gia đã có dự đoán về việc Trung Quốc đáp trả chưa?

Robert Suettinger: Trước khi trả lời, tôi xin được hỏi ngài Bộ Trưởng Quốc phòng rằng đối với những người ngư dân, có thể chỉ tịch thu và trục xuất họ. Đó có phải là điều mà chính phủ Philippines muốn tính đến? Hay đây là thời điểm mà

người Philippines đã sẵn sàng cho chiến tranh? Dựa trên những thông tin cơ bản nhất đã được công bố cho đến nay, tôi không biết phải trả lời câu hỏi như thế nào, nhưng vẫn muốn mang nó ra thảo luận.

Andrew Shapiro: Tôi cũng nghĩ rằng đây là một vấn đề rất nhạy cảm với Philippines, chừng nào việc phong tỏa đường không và đường biển còn tồn tại, sẽ rất khó để thuyết phục người Philippines thả ngư dân Trung Quốc, nhưng trong trường hợp có một thoả thuận dỡ bỏ phong tỏa để đổi lấy việc trao trả ngư dân, nó sẽ đem đến một giải pháp ngoại giao mặc dù chưa thoả đáng cho các bên, nhưng vẫn mở đường cho các bên xuống thang.

Michael Green: Theo quan điểm của tôi, chúng ta có một số mục tiêu chính, đó là ngăn chặn Trung Quốc leo thang, thuyết phục họ rằng những hành động như vậy sẽ không có ích gì và tránh leo thang căng thẳng. Việc tránh leo thang căng thẳng sẽ cần một số giải pháp mang tính răn đe, như Bộ Trưởng Quốc phòng gợi ý về các phương tiện của Mỹ trong khu vực. Thêm vào đó tôi cũng cho rằng, để tránh leo thang căng thẳng thì chúng ta cần phải trao đổi với các đồng minh của chúng ta về những bước đi nhằm ngăn cản Trung Quốc triển khai các bước tiếp theo. Từ trường hợp của Nhật Bản, ví dụ như trong vấn đề Senkaku, khi mà một quốc gia mạnh hơn với nhiều khả năng về quân sự bắt giữ ngư dân Trung Quốc và khởi kiện họ, thì ngay sau đó Trung Quốc đã đáp trả lại một cách gay gắt. Do đó tôi cho rằng, chúng ta cần phải xem xét kỹ các lựa chọn có thể để kiến nghị Tổng thống, gồm cả việc tái khẳng định cam kết của Mỹ với Manila, trong đó bao gồm một số hành động răn đe, thể hiện thiện chí như lời của Bộ trưởng Quốc phòng, để giúp họ tăng cường lực lượng tại bãi Second Thomas Shoal; thêm vào đó là cần nhắc một tuyên bố để làm rõ quan điểm, và lặng lẽ yêu cầu Manila thực thi các hành động nhằm làm giảm căng thẳng trong vấn đề ngư dân. Liệu đây có phải là khuôn khổ có thể giúp đạt được các mục tiêu trên và sử dụng các phương tiện mà ngài đã đề cập không?

Andrew Shapiro: Tôi cho là như vậy, theo tôi việc quan trọng ở đây là làm sao để cho Philippines không xoáy sâu vào vấn đề khủng hoảng này, và tái khẳng định cam kết an ninh của Mỹ với Philippines bằng nhiều biện pháp khác nhau, giống như những gì ngài đã trình bày. Có thể điều này sẽ giúp họ thêm không gian để tiến hành các bước giảm leo thang trong vấn đề khủng hoảng này.

Wallace Gregson: Thêm vào đó, chúng ta cũng cần phải cân nhắc thông điệp về việc thả những ngư dân. Chúng ta sẽ không rời bỏ đồng minh, và Philippines sẽ không giam giữ cũng như bỏ tù vô cớ những ngư dân này - không như những gì Trung Quốc làm ở trong nước. Và cần đảm bảo rằng thông điệp của chúng ta sẽ đến tới người dân Trung Quốc bằng mọi cách mà chúng ta có thể.

Michael Green: Tôi đồng ý với vấn đề này, chúng ta cần phải thảo luận với Manila về các bước giải quyết việc bắt giữ ngư dân Trung Quốc một cách rất thận trọng, bởi vì đây là vấn đề liên quan đến nội luật pháp của Philippines. Nhưng tôi hiểu theo như luật pháp của Philippines và đối với một nước tôn trọng vai trò của pháp luật như Philippines, thì cần phải thực hiện một số bước theo trình tự trước khi thả các ngư dân.

Theo tôi có hai khía cạnh khác mà chúng ta phải xem xét để cân nhắc kiến nghị cho Tổng thống. Nếu đây là các tiếp cận hiệu quả giúp giảm leo thang, nó sẽ giúp tái khẳng định mức độ cam kết của chúng ta với các nước đồng minh cũng như trong vấn đề ngăn chặn. Tuy nhiên theo như Bộ trưởng Quốc phòng và Ngoại trưởng đã đề cập, chúng ta cũng phải có các hành động khác trước những hành động của Trung Quốc trong trường hợp này. Những hành động của Trung Quốc đã ở mức cao hơn những gì mà chúng ta đã chứng kiến - chúng ta đã chứng kiến một loạt các bước leo thang đáng kể trong vụ việc này. Song chúng ta cần phải tính toán về các giải pháp mang tính lâu dài như ngài Ngoại trưởng đã trình bày, để nói lên rằng việc gây leo thang là hành động vô nghĩa. Theo tôi một số vấn đề chúng ta cần làm với các đồng minh ở khu vực là giúp đỡ Philippines về khả năng tuần tra trên biển và năng lực nhận thức biển, và có thể các đồng minh khác như Úc, Nhật Bản, và có thể là Hàn Quốc sẽ cần cùng hỗ trợ. Bên cạnh đó, chúng ta cũng sẽ hợp tác với ASEAN để tăng cường sự ủng hộ cho Philippines, mặc dù không dễ để làm được điều đó với ASEAN, tuy nhiên chúng ta sẽ cố gắng để có được một số điểm đồng, không chỉ kêu gọi về một Bộ Quy tắc ứng xử (COC) mà có thể thêm một số vấn đề khác, và việc này có thể sẽ thay đổi một số kế hoạch của chúng ta. Tôi không hoàn toàn chắc chắn, nhưng đây là các vấn đề tôi muốn đưa ra.

Sau cùng, tôi cho rằng việc chúng ta cần giải quyết ngay bây giờ là tính toán các bước tiếp theo, chúng ta cần giúp giảm leo thang căng thẳng để từ đó khẳng định rằng chúng ta có năng lực ngăn chặn được các vụ việc kiểu như thế này. Tôi biết rằng đây là công việc khó khăn, tuy nhiên chúng ta vẫn phải thúc đẩy việc xây dựng lòng tin và tăng cường tính minh bạch với quân đội và các lực lượng phòng ngư bờ biển Trung Quốc, không chỉ cho chúng ta mà cho các quốc gia khác trong khu vực. Do đó tôi mong chờ các nhận xét mang tính đóng góp về các bước cần tiến hành tiếp theo trong ngắn hạn và dài hạn.

Andrew Shapiro: Ngài đã đặt vấn đề ngay từ đầu rằng chúng ta cần phải hành động ở khu vực để hiện những cam kết của chúng ta với các đồng minh, cũng như để chỉ ra rằng những hành động như vậy sẽ không mang lại lợi ích cho bất cứ bên nào cả, và rằng hành động như vậy sẽ phải trả giá trên thực tế. Hành động của chúng ta trên phương diện nào đó sẽ thể hiện được quan điểm của chúng ta ở khu vực. Chúng ta cũng cần phải hợp tác với các bạn bè và đồng minh của chúng ta

như Nhật Bản, Úc, Hàn Quốc và các quốc gia khác nữa để đảm bảo rằng những hành động như vậy cần phải bị loại bỏ. Có lẽ là việc tập trận chung và các hành động tương tự như vậy sẽ giúp tỏ rõ cam kết của chúng ta về vấn đề tự do hàng hải. Tôi cũng cho rằng chúng ta nên cùng làm việc với ASEAN để đa phương hoá vấn đề này. Đã có một số thành công trước đây trong việc tạo sức ép với Trung Quốc. Tuy nhiên chúng ta cần phải thừa nhận rằng, giờ đây Trung Quốc có nhiều khả năng để đối đầu với sức ép đa phương hơn so với vài năm trước đây. Tuy nhiên điều đó không có nghĩa là chúng ta không nên tiếp tục cố gắng để thể hiện rõ quan điểm. Việc này sẽ giúp củng cố sự ủng hộ Mỹ trong ASEAN về nguyên tắc tự do hàng hải dựa trên luật pháp quốc tế.

Với việc chúng ta vừa ký thoả thuận với Philippines, vấn đề đặt ra bây giờ là làm sao tận dụng thoả thuận đó? Chúng ta sẽ cần phải làm gì hoặc triển khai những gì để có thể giúp chúng ta tối ưu thoả thuận đó? Chúng ta có thể làm gì với binh lính đang đóng quân ở Úc vì chúng ta cũng cần phải thể hiện cam kết của chúng ta ở đó. Có một số việc chúng ta có thể cùng thực hiện với các đối tác của chúng ta và qua các hành động như thế, chúng ta sẽ giúp cho Trung Quốc thấy rằng chúng ta đang tăng cường can dự. Mục đích của họ là gây áp lực để chúng ta rút lui nhưng thực tế sẽ dẫn đến kết quả trái ngược. Chúng ta thậm chí sẽ còn can dự sâu hơn.

Wallace Gregson: Theo tôi thì một trong những việc sẽ củng cố mặt phòng thủ là phải hiểu rõ được chủ trương hành động của chúng ta, đó là tuân theo luật pháp. Vấn đề đang đặt ra hiện nay là hạn chế của chúng ta trong việc củng cố sự thượng tôn luật pháp, do chúng ta thiếu tiếp cận, thiếu phương tiện hỗ trợ, và không có được các khả năng trên biển ở khu vực này. Vụ việc này yêu cầu chúng ta phát triển năng lực trên biển khi chúng ta có công nghệ cao trong tay. Chúng ta sẽ hợp tác với các đối tác, cũng như ASEAN, thiết lập các cơ sở trải dọc bờ biển Hoa Đông và Biển Đông, điều này sẽ giúp chúng ta hoàn chỉnh được năng lực nhận thức biển. Chúng ta sẽ thu thập hình ảnh các hoạt động lưu thông trên biển, trong đó có cả hoạt động của ngư dân cũng như hoạt động của lính hải quân, rồi sau đó công khai các hoạt động này trên một trang mạng theo từng ngày, từ đó ai cũng biết được các vị trí và hoạt động của nhau, và khi chúng ta gặp phải một vụ việc đánh bắt cá bất hợp pháp tương tự vụ việc trên, thì tất cả các bên cũng có thể tham dự vào việc điều tra thông tin, để trao đổi và tìm hiểu rằng họ đã đi đâu và ai là người đã gây ra chuyện.

Hai là, chúng ta cần tăng cường những nỗ lực đang có trong quan hệ vững chắc giữa ta và các đồng minh ở đó, gồm có Mỹ - Nhật Bản - Úc, để từ đó tiếp cận và kết hợp toàn bộ những khả năng của chúng ta. Mục đích của việc này là nhằm tạo ra điều kiện để có thể hoạt động cùng nhau giữa các lực lượng của chúng ta, nếu chúng ta cùng nhau hành động thì sẽ hiệu quả hơn rất nhiều nếu chúng ta hành

rộng rãi. Điều kiện áp dụng phòng thủ tên lửa và trên không sẽ rất phù hợp với hoàn cảnh này. Chúng ta không thể bay trong không phận của Nhật Bản, vì lý do đó, đặt ra yêu cầu cần phải có một sự kết hợp cụ thể và mang tính chiến thuật, khi mà các bên thực hiện việc kết hợp này, cụ thể là trong các vấn đề trên biển giữa các lực lượng với nhau, trên không và dưới đất, và ở các vùng biển của các đồng minh, dựa trên nền tảng mối quan hệ ba bên Mỹ - Nhật - Úc, và sau đó mở rộng với Philippines, cùng lúc đó chúng ta sẽ xây dựng những năng lực cần thiết cho họ, tăng cường sự hiện diện của chúng ta tại Philippines, và quan trọng nhất là tăng cường khả năng của các cơ quan làm nhiệm vụ đảm bảo an ninh và an toàn trên biển của họ và cũng như năng lực của các lực lượng dân sự. Tôi cho rằng Mỹ cần phải hiện diện nhiều hơn, điều này có thể sẽ giúp ích các lực lượng của các quốc gia - những nước mà sẵn sàng chấp thuận sự hiện diện luân phiên của Mỹ vì mục đích huấn luyện. Việc triển khai tạm thời, nói theo cách khác là mở rộng sự hiện diện sẽ khiến Trung Quốc nhìn nhận rằng chính vì sự quyết đoán và hung hăng của họ đã khiến quan hệ của chúng ta với đồng minh xích lại gần nhau hơn, không chỉ là quan hệ “trục - nan hoa” giữa Mỹ và các đồng minh mà là quan hệ “trục - nan hoa - vòng xung quanh”.

Có thể lấy ví dụ về các lực lượng Nhật Bản được huấn luyện ở Úc, ở Philippines - điều này sẽ thu hẹp khoảng cách khi cần có sự hỗ trợ các bên. Có thể thấy được điều này khi siêu bão Hải Yến tấn công Philippines - lực lượng của Nhật Bản đã nhanh chóng có mặt, ngay sau lực lượng Mỹ để làm các công tác cứu trợ. Điều này một mặt tỏ rõ khả năng ngăn cản hành động leo thang, mặt khác thể hiện sự đảm bảo ở mức độ cao hơn với các đồng minh của chúng ta, giúp cho các đồng minh cảm thấy tự tin hơn, chẳng hạn như trong lúc tìm kiếm giải pháp để giải quyết vấn đề bắt giữ ngư dân. Điều này càng đúng họ cho rằng chúng ta không thể hiện thái độ thực sự quan tâm.

Michael Green: Trong vấn đề này chúng ta có PCC và IPC, dựa trên hướng giải quyết và phân tích này chúng ta sẽ cùng họp bàn tối nay, sau đó lập một bản tóm tắt gửi tới cuộc họp của Hội đồng An ninh Quốc gia với Tổng thống ngày mai. Sẽ có sự tham dự của Giám đốc phụ trách Châu Á, Ngoại trưởng về vấn đề Đông Á và Thái Bình Dương, ASD cho vấn đề APSA và NAO Đông Á dẫn dắt cuộc họp, bởi vì họ là những thành viên quan trọng trong chính phủ Mỹ. Họ không bao giờ thất bại trong việc đưa ra một bản tóm tắt hoàn chỉnh dù đó là 2 giờ sáng. Do đó tôi cho rằng chúng ta đang có những điều kiện tốt. Tuy nhiên tôi tin là trong hoàn cảnh này, chúng ta cần cập nhật thêm thông tin từ cơ quan nội bộ, hãy cùng lắng nghe họ trước khi nghỉ giải lao.

Christopher Johnson: Chúng ta vừa nhận được tin Hải quân Philippines vừa cố gắng để tiếp tế cho binh lính của mình ở bãi Second Thomas Shoal bằng máy bay trực thăng giống như hồi tháng 3. Khi máy bay thả đồ tiếp tế tiếp cận khu vực 12 hải lý của bãi cạn, bất chấp tín hiệu cảnh báo của Trung Quốc, ngay lúc đó 2 chiếc máy bay của lực lượng phòng ngự bờ biển Trung Quốc liên tục tiếp cận với khoảng cách rất nguy hiểm với chiếc máy bay thả đồ tiếp tế này. Do đó, máy bay của Philippines buộc phải quay đầu để tránh một cuộc đụng độ. Cùng lúc đó, lực lượng giám sát khu vực đã xác nhận số lượng tàu của Trung Quốc đã gia tăng một cách nhanh chóng xung quanh khu vực bãi cạn, bao gồm cả tàu vận tải cỡ lớn khởi hành từ đảo Hải Nam, và sự hiện diện của các tàu hải quân thuộc Quân đội Nhân dân Trung Quốc tại Bãi Vành Khăn cách đó khoảng 20 dặm. Manila hiện không có lựa chọn nào khác khả thi hơn để tiếp tế cho các binh lính trên con tàu Serria Madre, những binh lính này được cho rằng đang thiếu nước ngọt và lương thực trầm trọng. Quan chức ngoại giao và quốc phòng ở Manila đang lặng lẽ yêu cầu qua nhiều kênh ngoại giao và tình báo khác nhau trong việc khả năng Mỹ có sẵn lòng can dự nhằm phá vỡ vòng vây của Trung Quốc, như những gì mà các ngài đang thảo luận trước khi tình huống này có thể gây leo thang thêm nữa. Đó là tất cả những thông tin mà chúng ta có đến nay.

Michael Green: Theo cách hiểu trong vấn đề an ninh quốc tế thì đây là điều không tốt. Có một số vấn đề cần quan tâm ở đây, trước hết tôi sẽ cố gắng hiểu được hành động leo thang này có ý nghĩa gì, sau đó chúng ta xem xét những lựa chọn tiếp theo và những tác động của nó. Tôi không chắc rằng chúng ta hiểu hết được câu chuyện, nhưng tôi quan tâm rằng liệu những nỗ lực của Philippines nhằm tăng viện cho Bãi cạn Second Thomas bằng máy bay có phải là hành động đơn phương không?

Christopher Johnson: Đúng như vậy!

Michael Green: Đây thực sự là vấn đề nghiêm trọng, chúng ta cần phải xem xét giải pháp để đồng thời đạt được mục đích ngăn chặn và tránh gây leo thang. Sự hiện diện của lực lượng Hải quân Quân đội Nhân dân Trung Quốc và lực lượng lính đánh bộ cách đó 20 dặm là điều đáng lo ngại. Đây thực sự là leo thang. Và hiển nhiên là chúng ta cũng sẽ chịu áp lực khi mà Manila đang kêu gọi giúp đỡ, thể hiện hành động của chúng ta ở toàn khu vực. Xin mời Giám đốc cơ quan tình báo quốc gia, hãy cùng lắng nghe cơ quan tình báo đánh giá về vấn đề này như thế nào.

Robert Suettinger: Nhìn qua từ góc độ nhiệm vụ của mình, theo tôi đây không hẳn là một hành động leo thang. Đây là nỗ lực nhằm mục đích tiếp tế, phía Philippines có thể nói rằng họ hoàn toàn có quyền làm như vậy. Đây là một nỗ lực phản kháng. Do đó, trừ phi có thêm các động thái của các bên, nếu không, đây chỉ là một sự gia tăng căng thẳng không đáng kể tại khu vực vốn đã nóng bỏng. Cách

mà chúng ta và Philippines phản ứng thế nào sẽ quyết định chiều hướng diễn biến của vụ việc. Hải quân của Quân đội Nhân dân Trung Quốc đang không ở quá xa khu vực, tuy nhiên tôi không nghĩ có nguy cơ các bên giải quyết căng thẳng bằng lực lượng hải quân. Theo tôi, việc Hải quân của Quân đội Nhân dân Trung Quốc can dự vào vụ việc là một hành động khiến thay đổi hoàn toàn bản chất của cuộc khủng hoảng. Tuy nhiên, đây là khả năng hoàn toàn có thể xảy ra. Câu hỏi ở đây đó là làm thế nào để chúng ta truyền tải thông điệp để bên kia hiểu rằng những nỗ lực của chúng ta không khiến tình hình căng thẳng thêm. Tôi nghĩ trong trường hợp này Cơ quan Tình báo Quốc gia không có chức năng đưa ra các khuyến nghị, nhưng rõ ràng chúng ta cần nắm bắt rõ nhận thức của các bên để chắc chắn rằng mỗi nỗ lực mà chúng ta thực hiện, cũng như mỗi hành động mà chúng ta đều được hiểu là nhằm giải quyết khủng hoảng chứ không nhằm làm tình hình xấu thêm.

Michael Green: Theo tôi, trong bản đánh giá sau cùng, chúng ta nên đưa cả nhận xét của Cơ quan Tình báo Quốc gia, có thể thấy những hành động của Manila và Bắc Kinh đều nằm trong dự đoán và đây không hẳn là một bước leo thang chiến lược. Tuy nhiên, mọi việc đang theo chiều hướng leo thang, có thể gây tổn hại nghiêm trọng tới sự ổn định, tới các lợi ích và uy tín của chúng ta tại khu vực, do đó Mỹ cần nhanh chóng xem xét các sự lựa chọn có thể. Mời ngài Ngoại trưởng.

Andrew Shapiro: Có vài điều tôi muốn nói. Trong bối cảnh Philippines đang cố gắng thực hiện hoạt động tiếp tế và xem xét tới phản ứng của chúng ta, chúng ta phải chắc chắn rằng mình đang hợp tác chặt chẽ với Philippines nhằm tránh các hành động đơn phương tiếp theo có thể khiến tình hình xấu đi. Bởi chúng ta không muốn tình hình đi ngoài tầm kiểm soát - trường hợp mà phía Philippines không quản lý được khủng hoảng, khiến họ mất đi sự ủng hộ của khu vực hoặc khiến cho khu vực không ủng hộ lập trường của chúng ta. Do đó, Mỹ cần đảm bảo rằng Philippines sẽ không tiếp tục thực hiện các hành động đơn phương trong khủng hoảng lần này. Chúng ta cần tham gia nhiều hơn vào quá trình giải quyết khủng hoảng và hợp tác chặt chẽ với chính phủ Philippines. Ngoài ra, chúng ta biết rằng binh sĩ trên con tàu đang thiếu lương thực trầm trọng, và thời gian đang rất cấp bách, không biết họ có thể trụ lại trên con tàu đó được bao lâu khi không có đồ tiếp tế. Do đó, tôi nghĩ hoàn toàn có khả năng những binh sĩ này buộc phải rời khỏi tàu, và đây có thể coi là một thắng lợi tại khu vực dành cho Trung Quốc. Bởi vậy, chúng ta nên tìm cách để đảm bảo rằng khả năng đó sẽ không xảy ra - có thể chúng ta cần một phương án tiếp tế khác. Cũng không hẳn là chúng ta cần bắt buộc phải làm như vậy, nhưng hành động đó sẽ thể hiện rằng chúng ta sẵn sàng giúp đỡ. Qua đó truyền thông điệp tới Trung Quốc rằng khủng hoảng lần này không còn là vấn đề giữa Trung Quốc và Philippines, mà nó có nguy cơ trở thành một vấn đề nghiêm trọng hơn rất nhiều. Và nếu chúng ta có thể khiến Trung Quốc thật sự hiểu

được thông điệp này, thì đó là cơ hội để giải quyết vấn đề thông qua con đường ngoại giao, tạo cơ hội cho Trung Quốc gỡ bỏ vòng phong tỏa của mình, tạo cơ hội cho ngư dân Philippines đến khu vực.

Michael Green: Điểm thứ hai mà anh vừa nói đến là gửi tín hiệu một cách công khai, Mỹ đã chuẩn bị cho việc này chưa?

Andrew Shapiro: Không. Tôi sẽ tiến hành việc này trong thâm lặng với Trung Quốc. Nếu bạn gửi tín hiệu một cách công khai tới Trung Quốc trong thời điểm này, nó đồng nghĩa với việc đẩy Trung Quốc phải đối mặt với công luận. Do đó, tôi sẽ nói rõ với Trung Quốc rằng tôi có thể làm như vậy, và sau đó bắn tín hiệu riêng tới phía Trung Quốc rằng chúng tôi sẽ không để đội quân của Philippines lâm vào tình trạng thiếu lương thực bởi hành động phong tỏa của Trung Quốc

Michael Green: Và nếu cần thiết, chúng ta sẽ sử dụng tới các phương tiện hỗ trợ, các đơn vị tàu, máy bay trực thăng của Mỹ để giúp thực hiện nhiệm vụ này?

Andrew Shapiro: Chính xác!

Michael Green: Mời ngài Bộ trưởng Quốc phòng

Wallace Gregson: Đồng thời chúng ta sẽ công bố rộng rãi việc tiếp tế cho binh lính Philippines sắp tới là hoàn toàn nhiệm vụ cứu trợ nhân đạo, đây không phải là hành động quân sự, tất cả những gì họ làm là vì lý do cứu trợ nhân đạo, nhằm mục đích tiếp tế cho các binh lính trên con tàu mắc cạn. Vì vậy Trung Quốc cần phải mở đường và để họ làm nhiệm vụ tiếp tế. Trong trường hợp Trung Quốc không hợp tác thì chúng ta có đủ các khí tài để xuyên vòng vây để thực hiện tiếp tế.

Michael Green: Vì vậy tôi hiểu rằng chúng ta cần phải giải thích cho Tổng thống trong cuộc họp ngày mai rằng chúng ta cần phải sớm chuẩn bị lực lượng quân sự trong trường hợp cần thiết để bảo vệ các phương tiện hỗ trợ của chúng ta, ngay cả khi chúng ta đang làm nhiệm vụ cứu trợ nhân đạo trong việc tiếp tế binh lính của Philippines, mặt khác chúng ta cần phải tiến hành các bước hành động ở mức cao hơn nếu như việc tiếp tế của chúng ta bị ngăn cản, tôi cho rằng quan điểm của Bộ trưởng Quốc phòng có khác một chút so với Giám đốc Cơ quan Tình báo Quốc gia. Theo quan điểm của Cơ quan Tình báo Quốc gia thì Trung Quốc sở hữu lực lượng hải quân rất mạnh so với Philippines, tuy nhiên theo đánh giá của cả Cơ quan Tình báo Quốc gia và Bộ trưởng Quốc phòng thì chúng ta đã sở hữu sức mạnh quân sự rất mạnh hàng năm nay. Liệu chúng ta nên tự chọn hay là bị bắt buộc phải lựa chọn việc triển khai sức mạnh?

Wallace Gregson: Tổng số lượng các lực lượng mà Trung Quốc có thể có nhiều hơn, tuy nhiên bãi cạn này gần Philippines hơn và các căn cứ ở Philippines hơn bất cứ căn cứ nào của Trung Quốc, do đó chắc chắn là chúng ta có thể thiết lập ưu thế trên không và trên biển ở đó.

Michael Green: Và Tổng thống sẽ yêu cầu chúng ta chuẩn bị chỉ định ngài Wallace sẽ vinh dự được trao nhiệm vụ làm chủ tịch của phái đoàn cứu trợ và sử dụng trực thăng của không lực Mỹ. Nếu điều đó được triển khai thì ngài Alexander sẽ lặng lẽ gửi công văn của Bộ Ngoại giao sang Trung Quốc với thông điệp rằng chúng ta sẽ không để những binh lính ở đây thiếu thôn lương thực hoặc bị buộc phải rút khỏi bãi Second Thomas (bãi Cỏ Mây), và trong trường hợp cần thiết chúng ta sẽ sử dụng các khả năng của chúng ta để tiếp tế cho họ trước những yêu cầu cứu trợ nhân đạo. Tuy nhiên mục đích thực sự ở đây là yêu cầu Trung Quốc cho phép lực lượng tiếp tế nhân đạo của Philippines làm nhiệm vụ của mình. Nếu Trung Quốc từ chối, chúng ta sẽ phải chuẩn bị tinh thần để đảm nhiệm việc đó, đồng thời chuẩn bị để hành động một cách cứng rắn nhằm đảm bảo việc thực hiện được việc tiếp tế thông qua những bước ít mang tính ép buộc hơn. Qua đây, xin hãy cho biết rằng tôi đang hiểu đúng bởi vì Tổng thống muốn biết rằng ông cần phải xử lý vấn đề gì.

Wallace Gregson: Đúng vậy, đây là quan điểm của tôi.

Andrew Shapiro: Vâng, tôi cho rằng nhưng gì ngài mong muốn bây giờ đó là những lãnh đạo cấp cao của chúng ta sẵn sàng sẽ hành động để thay đổi tính toán của Trung Quốc. Nên nhớ rằng Trung Quốc vẫn cần khả năng hướng ra Thái Bình Dương vì các mục tiêu kinh tế và chiến lược của họ. Cùng với việc xây dựng những rào cản thông qua sức mạnh kinh tế, họ sẽ gây ra những xung đột trực tiếp với Mỹ. Và nhiệm vụ bây giờ của chúng ta cần phải làm rõ giới hạn của chúng ta.

Michael Green: Xin mời Cơ quan Tình báo Quốc gia về những đánh giá về vấn đề này mà chúng ta đang thảo luận, liệu chúng ta có đủ khả năng để đánh giá khả năng của Bắc Kinh để làm giảm leo thang trong các khuôn khổ? Chúng ta đã có đầy đủ thông tin về mục đích trong các hành động của Trung Quốc chưa? Liệu chúng ta có nên phải tiến hành một hành động cụ thể?

Robert Suettinger: Không! Ý của tôi là, khi chúng ta ở trong tình huống đối đầu với Trung Quốc thì việc ép buộc họ phải lùi bước không được xem là một lựa chọn tốt và cũng không phải là cách hiệu quả. Trừ khi chúng ta chuẩn bị để phối hợp hành động một cách kỹ lưỡng nhằm loại bỏ các đảo Trung Quốc mới xây dựng tại Biển Đông cũng như đối với tàu cảnh sát biển và những thứ khác, chúng ta sẽ không khiến họ để tâm bởi họ cho rằng họ có quyền hiện diện ở đó và họ có đủ năng lực để bảo vệ lợi ích của mình. Do đó, tôi cho rằng việc chúng ta sẽ gửi một

số máy bay trực thăng chiến đấu tới khu vực này chỉ vì một số lính thủy đánh bộ Philippines thì đây không phải là hành động thuyết phục. Tôi muốn nhấn mạnh rằng, nếu chúng ta muốn thay đổi hành vi của Trung Quốc, đôi đầu trực diện với họ và ra lệnh cho họ phải xuống bước thì theo tôi, đây không phải là cách họ sẽ xuống thang.

Andrew Shapiro: Tôi đồng tình với ý kiến này, và đây là lý do vì sao vấn đề này cần phải được dàn xếp một cách khéo léo. Chúng ta không nên đưa hết các vấn đề ra công luận, nó sẽ đẩy mọi việc trở nên căng thẳng và cản trở chúng ta. Đưa vấn đề ra công luận chính là công thức gây leo thang khủng hoảng, và nó sẽ khiến vấn đề trở nên khó giải quyết hơn. Ngược lại, tôi cho rằng triển khai ngoại giao thầm lặng có khả năng gửi các thông điệp về mức độ quan tâm thực sự của chúng ta. Tôi cho rằng ngoại giao thầm lặng tốt hơn là đấu tranh công luận. Và sau đó căn cứ vào những phản ứng từ ngoại giao lặng thầm, chúng ta sẽ quyết định lập trường của chúng ta trước công luận. Không nên ngay lập tức đưa vụ việc này ra thành câu chuyện khủng hoảng trong truyền thông trên toàn cầu, bởi vì hậu quả của việc này sẽ khó giải quyết hơn nhiều so với triển khai ngoại giao thầm lặng.

Michael Green: Đây không phải là lần đầu tiên Trung Quốc sử dụng đe dọa ở “vùng xám” (vùng tranh chấp – ND) và đây chắc chắn cũng sẽ không phải là lần cuối cùng. Liệu đây có phải vấn đề chúng ta cần đặt ra một giới hạn, liệu đây có phải là vấn đề mà chúng ta cần sẵn sàng hành động với các lực lượng quân sự để nhấn mạnh thông điệp chúng ta muốn gửi đi - đó là chúng ta sẽ không để các lính thủy đánh bộ Philippines bị chết đói trên con tàu... và rằng chúng ta cần đảm bảo điều này với lực lượng chấp pháp của Philippines. Đây là điều mà chúng ta cần phải đặt ra giới hạn. Trên thực tế chúng ta đang kết luận những nỗ lực của chúng ta nhằm ngăn cản các hành động bắt nạt như vậy đã thất bại và chúng ta cần phải chuẩn bị các bước đi chắc chắn hơn... Liệu đó có phải là điểm chính trong gợi ý của ông không?

Andrew Shapiro: Vâng, tôi nghĩ là như vậy, còn thiếu cơ sở phân tích để có thể nói rằng nếu chúng ta không đáp trả, hoặc thất bại trong việc đáp trả thì sẽ khuyến khích Trung Quốc trở nên hung hăng hơn trong tương lai và tiếp tục có các hành động tương tự. Và nếu như chúng ta quyết định, nếu như Tổng thống quyết định rằng lợi ích quốc gia của chúng ta là ngăn chặn Trung Quốc trước những hành động như vậy, cũng như tiếp tục hành động theo chiều hướng đó, thì bản thân chúng ta cần phải xác định rõ thời điểm mà chúng ta cần nói không với Trung Quốc. Khi các đồng minh và đối tác thân cận của chúng ta ở khu vực yêu cầu giúp đỡ thì việc thất bại trong việc giúp đỡ họ sẽ trở thành vấn đề rất đáng chú ý trong khu vực và hậu quả có thể rất tai hại khi họ cho là Mỹ không sẵn sàng bảo vệ họ trước những hành động đe dọa của Trung Quốc.

Michael Green: Tôi đang chuẩn bị kiến nghị Tổng thống một số ý kiến dựa trên một số nguyên tắc mà hội đồng đã thảo luận. Chúng ta sẽ gửi tới Bắc Kinh thông điệp rằng chúng ta sẽ không để cho hải quân Philippines bị chết đói hoặc bị buộc phải rút quân và chúng ta cố gắng củng cố lập trường này. Một thông điệp khác quan trọng ở đây nữa là chúng ta hy vọng sẽ tiếp cận vấn đề, để rút kinh nghiệm từ vụ việc nhằm xây dựng một cơ chế hữu hiệu hơn trong việc quản lý khủng hoảng, giảm căng thẳng, Bộ Quy tắc ứng xử cũng như đối với các vấn đề khác... Tổng thống Mỹ cũng sẽ trao đổi với Tổng thống Philippines và truyền tải thông điệp tương tự và đề nghị hỗ trợ giảm căng thẳng trong vấn đề mà chúng ta đã thảo luận trước đây, và theo tôi, có lẽ trước mắt là vấn đề về việc bắt giữ 12 ngư dân Trung Quốc...

Bộ Quốc phòng cũng chuẩn bị các phương án để triển khai, đó là các phương án triển khai chung và các ưu tiên trong hoạt động cứu trợ nhân đạo với tất cả những nỗ lực cần thiết...

Còn một việc nữa mà Bộ trưởng Quốc phòng có thể hỗ trợ chúng ta trong việc này đó là. Tôi tin rằng Tổng thống sẽ hỏi rằng liệu ông còn lựa chọn nào khác không ngoài việc một là để cho hành động bắt bạt này leo thang và hai là đe dọa sử dụng lực lượng của Mỹ can thiệp vào vụ việc? Liệu có lựa chọn nào khác ở giữa không, sử dụng các khả năng, khí tài, và tình báo Mỹ để tăng cường, củng cố lực lượng quân sự của Philippines nhằm giải quyết vấn đề này mà không cần Mỹ phải can thiệp sâu, đặc biệt là can thiệp quân sự. Bởi vì cho đến nay thì đây vẫn là vụ việc liên quan lực lượng cảnh sát biển của Trung Quốc, họ vẫn chưa điều động toàn bộ lực lượng Quân đội Nhân dân Trung Quốc. Liệu chúng ta có thể sử dụng những biện pháp hiệu quả nào để chúng ta có thể củng cố năng lực hoạt động cứu trợ nhân đạo của chính Philippines, giúp họ có đủ thông tin tình báo và các hỗ trợ cần thiết khác.

Wallace Gregson: Chúng ta có thể nhanh chóng vận chuyển các thiết bị và khí tài tới Philippines và để họ tự chịu trách nhiệm. Tuy điều này cũng có những rủi ro riêng của nó trong việc giới hạn sự việc trong tầm kiểm soát nhưng xét trong ngắn hạn, đây có thể là một trong những cơ hội tốt nhất mà chúng ta có.

Michael Green: Chúng ta đã thảo luận toàn bộ các vấn đề trong phiên thảo luận này và các giám đốc điều hành và các lãnh đạo của NIO sẽ có thêm một đêm không ngủ nữa tại văn phòng. Có một vấn đề cần thiết mà tôi cho là Bộ Ngoại giao sẽ đưa ra kế hoạch can dự ngoại giao và kế hoạch phối hợp tác đối với các đồng minh chủ chốt của chúng ta. Theo tôi, có lẽ chúng ta cần đại sứ tới Tokyo, Seoul, Canberra và cả Hội đồng An ninh quốc gia, Cơ quan cố vấn An ninh Quốc gia và văn phòng Tổng thống và phó tổng thống kêu gọi đồng minh chủ chốt rằng, chúng ta cần một chiến lược ngoại giao cho các vấn đề khác không chỉ riêng khu vực

Châu Á - Thái Bình Dương mà trên toàn thế giới. Bởi đây là chiến lược mà theo tôi sẽ có thể đưa ra giải pháp làm giảm căng thẳng, và điều đó cũng có khả năng đặt ra những vấn đề nổi cộm trong thời gian tới. Nếu điều đó không thành công thì chúng ta cần phải chuẩn bị, chúng ta cần phải nói với Tổng thống rằng chúng ta sẽ xem xét, ngoại trừ việc chúng ta sẽ đối mặt với điều đó ngay sáng ngày hôm sau. Xin cảm ơn.

Jaymon từ CG từ Canada: Hành động của Mỹ sẽ mang hàm ý gì khi mà hành động đó sẽ tạo ra kỳ vọng đối với Philippines là lần tới xảy ra sự việc tương tự Mỹ sẽ phản ứng tại “vùng xám”, cũng như tính toán của Trung Quốc khi biết Mỹ sẽ đáp trả tại khu vực này.

Michael Green: Điều đó giải thích vì sao mà tôi luôn nhấn mạnh việc đảm bảo hoà bình đối với Bắc Kinh và Manila trong việc kiểm soát giảm căng thẳng. Và vì sao tôi cho rằng, các ngư dân là rất quan trọng, chúng ta cần phải có các biện pháp để giúp giữ thể diện, điều này giúp cho phía bên Trung Quốc có thể giảm căng thẳng, và một trong những bước quan trọng nhất đó là chúng ta cần phải đảm bảo Manila sẽ không có các hành động đơn phương - dù đây chỉ mang tính kịch bản - ví dụ, gửi các trục thăng chiến đấu tới khu vực này. Theo quan điểm riêng của tôi thì điều đó sẽ không xảy ra. Bởi vì Manila hiểu được tầm quan trọng của sự đoàn kết giữa Mỹ và Philippines bởi nó là cơ sở để ngăn chặn Trung Quốc. Bởi nếu Manila có những hành động đi trước Washington và sau đó bị Washington chặn lại, như vậy sẽ khá mất thể diện và không tốt cho việc răn đe Trung Quốc. Nhưng điều này đã xảy ra trong tình huống giả định của chúng ta nên cũng là điểm mà chúng ta cần quan tâm.

Andrew Shapiro: Tôi đồng ý với ý kiến trên và tôi cho là khủng hoảng kiểu như thế này thường gây ra nhiều cảm xúc mạnh cho các nước và chúng ta phải giải quyết vấn đề cảm xúc này trong khi cố gắng khuyến khích họ để vượt qua khủng hoảng. Tuy nhiên, sau cùng thì họ cũng sẽ hiểu họ cần sự hỗ trợ của chúng ta để giúp họ vượt qua khủng hoảng, do đó, họ cần phải hết sức cẩn trọng đối với lời khuyên mà chúng ta dành cho họ, bởi họ muốn chúng ta tiếp tục hiện diện ở đó, và đây chính là ý nghĩa của ngoại giao.

Shahriman từ ISIS: Trong hoàn cảnh giả định liên quan đến việc phong tỏa này, các ông liên lạc với các chỉ huy tại địa bàn như thế nào? Ý tôi muốn biết là việc quản lý vi mô sẽ được thực hiện như thế nào?

Michael Green: Xin lỗi, tôi chưa từng biết qua về quản lý vi mô.

Wallace Gregson: Theo tôi, khi vấn đề khủng hoảng ngày càng căng thẳng hơn thì điều đầu tiên là chỉ huy khu vực Thái Bình Dương sẽ triển khai kế hoạch khả thi và lực lượng liên lạc tới Philippines để có thể cùng hợp tác toàn diện và

đồng thời nghe ngóng thông tin gửi về cho Hội đồng An ninh Quốc gia, cũng như cho Tổng thống, về những gì đang diễn ra... Trong tương lai xa, bên cạnh vấn đề khủng hoảng thì có rất nhiều việc phải làm để tiếp tục xây dựng khả năng cho Philippines, không chỉ là những khả năng hoạt động trên biển mà còn những khả năng để phản ứng trước những vụ việc như thế này. Những vụ việc như thế ít xảy ra nếu như Philippines có khả năng hành động nhanh hơn lực lượng bảo vệ các tàu cá, ví dụ như tại khu vực này. Cần phải tiếp tục tăng cường công tác ngoại giao bởi vì nó chưa thực sự hiệu quả, tuy đã có một số thoả thuận đã đạt được giữa ASEAN và Trung Quốc, ngoại trừ các điều kiện về nghề cá. Điều này nói lên thực trạng việc đánh bắt cá bất hợp pháp và không có sự quản lý thực tế đã khiến các loài cá gặp phải đe dọa rất lớn, dẫn tới những tác động tiêu cực.. Có một số lý do để lựa chọn các vấn đề để cùng bàn thảo các quy tắc về đánh bắt cá phù hợp với quốc tế... Tuy nhiên đây là vấn đề lâu dài và nó sẽ không giúp làm giảm leo thang khủng hoảng trong thời điểm này.

Paul Phạm từ Liên đoàn người Mỹ gốc Việt tại Mỹ: Mọi người đều muốn giải quyết khủng hoảng hoặc tranh chấp một cách hoà bình, và việc Mỹ xoay trục sang Châu Á có thể sẽ giúp cung cấp phương tiện duy trì hoà bình và ổn định khu vực. Câu hỏi của tôi là khi nào thì chính sách xoay trục sẽ hoàn thiện? Và điều thứ hai tôi muốn biết là, rất nhiều người Mỹ cho rằng sớm hay muộn thì Mỹ cũng sẽ phải đối đầu với Trung Quốc vậy tại sao không phải lúc này? Vì Mỹ sẽ tổn hại ít hơn so với sau này khi mà sức mạnh của Trung Quốc ngày càng lớn hơn. Cảm ơn.

Michael Green: Bản thân tôi là giáo sư và từng là người làm chính sách. Các giáo sư quan hệ quốc tế cho rằng một quốc gia đưa ra quyết định tấn công khi họ đánh giá chu kỳ dịch chuyển sức mạnh, cũng như những vấn đề khác nữa để đưa ra quyết định tấn công khi họ đang ở thời điểm sung sức, nhưng tôi không nghĩ trong thực tế thì điều này sẽ diễn ra như vậy. Vì vậy, tôi không cho đây là một chủ đề đang được thảo luận một cách nghiêm túc ở Nhà Trắng, nhất là trong bối cảnh này.

Andrew Shapiro: Tôi cho rằng chúng ta là một quốc gia vừa giảm bớt căng thẳng sau khi rút quân khỏi Afghanistan, do đó trong tình huống không có khủng hoảng thực sự nào, chúng ta sẽ không mong muốn tiếp tục thực hiện thêm một cuộc viễn chinh nào nữa. Tôi nghĩ đó là vấn đề về chính sách. Chúng ta đang kỳ vọng có thể mang Trung Quốc vào cùng tham dự trong một hệ thống thế giới dựa trên luật lệ, và nếu chúng ta muốn duy trì hệ thống đó, chúng ta phải làm gương. Nếu chúng ta chuyển sang hành động theo kiểu “chân lý thuộc về kẻ mạnh”, tôi nghĩ là chúng ta sẽ không mong muốn sống trong một thế giới như vậy vì cái giá phải trả sẽ rất cao. Chúng ta cần đảm bảo việc phản ứng gay gắt này sẽ được quản lý đối với cả công luận và trong nghiên cứu chính sách đối với bất cứ cuộc đối đầu quân sự nào với Trung Quốc trong bối cảnh cụ thể.

Wallace Gregson: Đó là một lựa chọn hấp dẫn, và tôi biết là rất nhiều bạn bè và đồng minh của chúng ta, kể cả Việt Nam, đôi khi cảm thấy không hài lòng với những hành động của Mỹ. Nhưng như Bộ trưởng Shapiro đã nói, chính sách đã đề ra của Mỹ là chúng ta ủng hộ sự hợp nhất hòa bình của Trung Quốc vào hệ thống quốc tế, có lợi cho sự phát triển của Trung Quốc. Đồng thời, chúng ta cũng bị ràng buộc; chúng ta có những hiệp ước phòng thủ với Nhật, Philippines, Thái Lan, Úc, và Hàn Quốc. Trong khi đó, chúng ta có trách nhiệm về mặt pháp lý phải có những hành động nhất định nếu Đài Loan bị ép buộc và xâm lược. Chúng ta có mối quan hệ kinh tế mật thiết với Trung Quốc. Tất cả bạn bè của ta đều có mối quan hệ kinh tế mật thiết với Trung Quốc. Vì vậy, việc này cần có kỹ năng rất khôn khéo và tế nhị mà đôi khi chúng ta gặp khó khăn để thể hiện. Việt Nam, dưới áp lực về vụ giàn khoan, đã hiểu là sẽ mất một khoảng thời gian trước khi chúng ta có thể giải quyết việc này. Một trong những điều mà tôi nghĩ tất cả chúng ta có thể cùng làm tốt hơn là chủ động lèo lái câu chuyện, nắm chắc về mặt thông tin, và không cho phép Trung Quốc viết câu chuyện duy nhất về những hành động quyết đoán khi tuyên bố chủ quyền với hòn đảo trong tình huống mà chúng ta đang thảo luận tại đây. Và rồi, ngay khi có một sự việc còn con non nào đó, việc bắt giữ một hay nhiều ngư dân không hợp pháp chắc chắn sẽ leo thang thành một khủng hoảng, và là nỗi xỉ nhục đối với chủ quyền của 1,4 tỉ người Trung Quốc. Chúng ta cần phải khiến nhiều người biết đến câu chuyện của chúng ta hơn. Chúng ta cần nắm chắc rằng, câu chuyện của chúng ta vượt qua giới lãnh đạo để đi vào lòng người dân Trung Quốc; từ đó, những người dân tin vào pháp quyền ở Trung Quốc, những người tin vào sự tái hòa nhập một cách hòa bình vào hệ thống quốc tế không kể đến các bên liên quan có trách nhiệm mà Bob Zoellick đã cố gắng để mô tả mối quan hệ một vài năm trước đây là rất quan trọng. Các nước trong khu vực và Mỹ, đang xây dựng năng lực cho mình, kể cả Việt Nam và Philippines; và tinh thần này phải được tiếp tục và đẩy mạnh, không chỉ về khả năng quân sự. Đó là đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI). Đây là những thứ khác nữa, và bạn bè của chúng ta ở Nhật Bản, hay là những điều 3 – 4 – 5, tùy vào việc quý vị nói chuyện với ai. Các nhà đầu tư trực tiếp nước ngoài ở Việt Nam cũng là những người đã rót vốn đầu tư nước ngoài rất nhiều tại Philippines. Xây dựng cơ sở hạ tầng và xây dựng năng lực để kiểm soát những gì đang xảy ra trên biên giới biển, để có thể phản ứng thích hợp, sau này sẽ trở nên quan trọng hơn bao giờ hết. Tôi nghĩ, để làm được điều này, cần có những nỗ lực đáng kể từ tất cả chúng ta.

Chris Nelson: Một trong những điều thú vị mà tôi rút ra được từ cuộc thảo luận này, là với những gì Trung Quốc đang làm, thì Tập Cận Bình có quan điểm như thế nào về lịch sử? Ông ta muốn gì? Việc này khiến tôi nghĩ đến việc Tổng thống gọi điện trên đường dây nóng và nói: “Dmitri, chúng ta có thể giải quyết việc này không?” Nhưng rồi tôi bắt đầu hỏi rằng, nếu quý vị có mặt trên đảo Hải Nam

và chứng kiến việc này; nó không hẳn là một câu hỏi hóc búa như tình huống mà chúng ta vừa thảo luận, nhưng nó chắc chắn là một tình huống mặt đối mặt mà ông ta đang cố gắng để tránh một cuộc đối đầu quân sự. Vậy Tổng thống có vai trò gì trong việc tháo gỡ tình huống này, một cách trực tiếp mà không phải thông qua thư ký của ông hàng tuần hay hàng tháng? Cuộc đối thoại trên đường dây nóng cần diễn ra sớm đến mức nào? Tổng thống có vai trò gì trong thời buổi hiện đại ngày nay khi mà các phương tiện thông tin đại chúng phát triển đòi hỏi phải ra quyết định rất nhanh? Hiện tại thì kiểu ngoại giao được cho là rất mạo hiểm nhưng rất cá nhân này liệu còn có vai trò gì không? Hay là tất cả đều đã được nhào nặn, chế biến sẵn, điều mà tôi nghĩ là các vị đang nói đến? Xin cảm ơn.

Michael Green: Có thể Bonnie đã nói về Tập Cận Bình, nhưng tôi đồng ý với tiền đề của câu hỏi. Tôi nghĩ Tập Cận Bình, theo quan điểm của tôi, không chỉ muốn tạo ra sức ép trong nước. Cá nhân ông ấy, như Bob đã đề cập đến trong bài mở đầu của anh ấy, có sự kiên nhẫn cao hơn với những may rủi, và tập trung vào quyền lực và chính trị trong nước và quốc tế cuối cùng lại củng cố quyền lực cho ông ta và cho CHND Trung Quốc. Trong vụ EP3, chúng ta thấy rằng vai trò của Tổng thống là vô cùng quan trọng vì không ai dưới quyền của Tổng thống có đủ uy thế và thẩm quyền có thể thảo luận đạt kết quả với phía Trung Quốc. Đại sứ của chúng ta ở Bắc Kinh tưởng rằng ông ta có thể. Ông ta đã không thể làm được. Ông ta không phù hợp. PACOM tưởng rằng họ có thể. Họ cũng không làm được. Họ cũng không phù hợp. Đây là trường hợp mà Bộ Ngoại giao cũng không biết. Trong vài trường hợp, chúng ta biết nhiều hơn những gì Bộ Ngoại giao biết về những ý định của Không quân Quân đội Giải phóng Nhân dân. Tổng thống Bush đã viết điều này trong hồi ký của mình: ông ta phải gọi tới 12 lần trước khi Giang Trạch Dân chịu nhắc máy. Ý tôi là, trong trường hợp đó, chiếc máy bay đã được đưa xuống đảo Hải Nam và phi hành đoàn cũng được chăm sóc. Đó không phải là diễn đàn thích hợp. Đó không phải là tình huống như chúng ta vừa nói hôm nay khi mà hai bên đều không làm gì và thời gian trì hoãn dẫn đến việc leo thang xung đột. Hôm nay, chúng ta đối mặt với một tình huống mà khi Mỹ không làm gì thì sẽ để lại leo thang này, nên nó không căng thẳng bằng. Nhưng, chúng ta đã không có bộ máy hành động, và những cảm giác của tôi hôm nay cũng không khác hơn ngày trước là bao.

Tôi có thể nói thật rằng tôi đang ủng hộ, còn Bonnie thì không, và cô ấy biết rằng tôi không cảm thấy khá hơn hôm nay là mấy. Vậy, nếu chúng ta dành nhiều thời gian cho việc này hơn, thì một trong những cuộc thảo luận quan trọng và những cố gắng lớn đối với tôi là suy nghĩ về việc chúng ta sẽ sử dụng khủng hoảng này như thế nào để biến quả chanh thành nước chanh, và có được một bộ máy hành động tốt hơn với Trung Quốc. Và có thể, lập trường có vẻ vững chắc mà chúng ta

vừa thảo luận chính là việc chúng ta phải làm thế nào đó để trình bày việc đó rõ ràng với Bắc Kinh. Tôi cũng không biết nữa.

Robert Suettinger: Tôi chỉ chờ đợi và ủng hộ câu hỏi. Tôi nghĩ rằng việc bao giờ thì Tổng thống nên tham gia vào chuyện này, với mức độ nào, và những luận điểm mà anh nên đưa ra trong một cuộc thảo luận chỉ giữa Tổng thống và Tập Cận Bình qua người phiên dịch là gì, chắc chắn là những chủ đề mà chúng ta nên suy nghĩ từ sớm. Và tôi không chắc là tôi đồng ý với ý kiến rằng mọi thứ hiện nay không tốt hơn 12 năm trước. Thực tế, tôi nghĩ rằng chỉ dựa trên cuộc thảo luận về Sunnylands và hơn thế nữa, có ít nhất một viễn cảnh, không phải là một bước đột phá, mà là cho một cuộc thảo luận cần thiết về vấn đề này, hơn là cho phép những dấu hiệu và thông điệp mù mờ và những điều tương tự thế chỗ cho những đối thoại thẳng thắn.

Carl Thayer: Tôi nghĩ tôi sẽ nói giống như một nhân viên văn phòng. BRP Sierra Madre là một tàu trang bị vũ khí trong lực lượng hải quân của Philippines, bất chấp tình trạng bị bỏ rơi. Để cản trở Trung Quốc thì đề xuất của tôi đối với Mỹ đó là tách vấn đề ngư dân khỏi việc thay đổi hiện trạng xung quanh Bãi Cỏ Mây và lặng lẽ nói với Trung Quốc rằng đó nghĩa vụ của hiệp ước bởi đây là một chiến hạm của hải quân Philippines. Hiện trạng vẫn không bị thay đổi. Chúng ta quên mất rằng sau khi vụ việc này kết thúc, thủy quân lục chiến Philippines có thể mời đồng minh Mỹ tham gia cùng họ cho nhiệm vụ do thám trên biển, nơi Mỹ và Philippines tiếp tế cho tàu BRP, không thay đổi hiện trạng. Đây là một tàu trang bị vũ khí cho hải quân Philippines - Trung Quốc nên nhìn vấn đề theo hướng đó, và không nên can thiệp vào.

Ấn danh: Sau những phân tích sâu sắc và lời khuyên cho cuộc khủng hoảng liên quan đến Philippines, thì vụ việc ở ngoài khơi đảo Hoàng Sa có gì khác? Vụ giàn khoan có dẫn tới một cuộc đối đầu tương tự không?

Michael Green: Tôi nghĩ việc đó dễ dàng hơn ở một số mặt và cũng khó hơn ở những mặt khác. Nó khó hơn bởi vì ở đó không có hiệp ước an ninh nào cả, và bởi vì chính phủ Việt Nam chủ trương tự lực, không hợp tác với chúng ta bây giờ và cũng có vẻ là sẽ không hợp tác với ta trong tương lai. Tôi nghĩ chúng ta có thể hợp tác với Manila, một đồng minh hiệp ước, trong vụ việc này mà không tính đến những việc trong quá khứ. Đồng thời, tôi nghĩ điều đó cũng dễ dàng hơn bởi vì nhìn chung Việt Nam có khả năng kiểm chế tốt hơn trong thời kỳ khủng hoảng và cũng dễ đoán hơn Manila. Quân đội của Việt Nam cũng có khả năng hơn.

Andrew Shapiro: Một trong những cách mà Việt Nam liên lạc với CHND Trung Quốc là qua đảng cộng sản, nên họ cũng có thể dùng con đường này để thảo luận với Trung Quốc theo cách khác với Philippines. Một mặt, chủ nghĩa dân tộc ở

Việt Nam đang, và sẽ, là một vấn đề mà chính phủ Việt Nam sẽ phải quản lý như chúng ta đã thấy trong vài tháng vừa qua. Đồng thời, lịch sử quan hệ của các đảng cộng sản có lẽ cũng sẽ đưa ra vài lời đi cho các cuộc thảo luận này.

Ed Henry từ ANU: Các quý vị đều đã nói về nhu cầu phải cân nhắc phản ứng của các đồng minh khu vực trong khủng hoảng, đặc biệt là những đồng minh nằm trong hệ thống San Francisco - hệ thống đồng minh “trục và nan hoa”. Có lẽ quý vị có thể nói nhiều hơn về quan điểm của mình về những ảnh hưởng của quan hệ hiệp ước Mỹ - Philippines đối với các đồng minh đó, bởi vì tôi nghĩ rằng các đồng minh có sự ưu tiên khác nhau? Tokyo có thể sẽ tìm kiếm một phản ứng mạnh mẽ hơn đối với tranh chấp đảo Điếu Ngư. Nhưng tôi nghĩ rằng Seoul và Canberra có thể sẽ nghĩ rằng, Mỹ đang bị các đồng minh của mình kéo vào các xung đột.

Andrew Shapiro: Tất nhiên, các nước khác nhau sẽ có nhận thức khác nhau về một tình huống trong khu vực, và đó là lý do tại sao một phần lớn trong nỗ lực ngoại giao của chúng ta là thảo luận và đối thoại, nhằm để đi đến những hiểu biết chung về tình huống đáng lo ngại này. Để giải thích cách tiếp cận của Mỹ trong vấn đề này, hãy hình dung: nếu như có những khoảng cách trong nhận thức, thì chúng ta phải tìm cách thu hẹp những khoảng cách đó. Tôi nhận thấy các đồng minh và đối tác của chúng ta có một mong muốn chung là để Mỹ có một vai trò đáng kể trong khu vực Châu Á – Thái Bình Dương. Họ đều có những vấn đề cụ thể của riêng họ mà họ muốn chúng ta tập trung xem xét. Và một vài nước trong số họ muốn chúng ta có tầm ảnh hưởng ở đó, nhưng không quá nhiều vì như thế sẽ thay đổi hiện trạng quá mức. Và đó là một phần trong các nỗ lực ngoại giao của chúng ta: giải thích lập trường của mình, tìm kiếm điểm chung, làm việc cùng nhau để xây dựng nền tảng chung, và cố gắng thuyết phục những người khác rằng lập trường của mình sẽ có lợi cho đôi bên. Đó là lý do vì sao chúng ta có các cuộc đối thoại mạnh mẽ với tất cả các nước mà bạn vừa nhắc tới, không chỉ trên mặt nguyên lý mà còn qua những bộ máy quan lại nữa.

Michael Green: Đó là một câu hỏi hay. Tôi nghĩ bất kỳ chính phủ Mỹ nào trong tình huống như thế này sẽ đều nghĩ kỹ về những kết quả mà chúng ta muốn tránh. Một trong những kết quả đó là sự chia rẽ trong hệ thống San Francisco, đặc biệt là giữa những đồng minh của chúng ta, tăng cường chống va chạm với Bắc Kinh. Chúng ta phải cho Bắc Kinh thấy rằng họ càng làm như thế thì các quốc gia biển sẽ càng đoàn kết và không để cho Bắc Kinh làm vậy. Vì thế, bất kỳ chính sách, bất kỳ chiến lược nào cũng sẽ phải cân nhắc kỹ lưỡng sự đoàn kết giữa các đồng minh của ta, vì nó có thể sẽ dẫn tới việc giảm căng thẳng trong khu vực. Nhưng nếu như chúng ta có sự chia rẽ, thì nó sẽ làm tổn hại đến chúng ta và mục đích lâu dài của ta. Đó là một việc rất đáng buồn. Không kể đến những sự việc gần đây, cá nhân tôi nghĩ ông Abe và chính quyền của ông ấy sẽ rất sát sao với ta trong

việc này, đặc biệt là nếu như bạn nhìn vào hội nghị cấp cao mấy ngày trước. Tôi không nghi ngờ gì điều đó. Hàn Quốc thì khó khăn hơn. Tôi nghĩ chính quyền của bà Park Geun Hye có một cái nhìn âm đạm hơn về Trung Quốc, nhưng cũng hi vọng vào một mối quan hệ tốt đẹp với Trung Quốc. Nhưng nhìn chung, Seoul đang có chiều hướng thận trọng. Do thế, tôi không nghĩ rằng chúng ta sẽ gặp một bài toán khó khăn khi mà chúng ta đòi hỏi nhiều từ Seoul. Tôi nghi ngờ điều đó. Nhưng tôi nghĩ chúng ta cần phải cân nhắc sao cho các ảnh hưởng và chiến lược lâu dài được thực hiện.

Aaron từ Hudson: Tôi tên là Aaron, tôi đến từ Hudson. Tôi muốn hỏi là ông có nghĩ rằng chúng ta nên cần giám sát nhiều hơn trong khu vực Biển Đông để làm rõ vấn đề? Ông có nghĩ rằng Mỹ nên có lực lượng giám sát vũ trang để giúp họ về giám sát không? Và nếu như ông nghĩ là có, thì ông cảm thấy thế nào về Bộ Quy tắc Ứng xử kể từ khi có những diễn biến mới?

Wallace Gregson: Giám sát là một thứ rất hữu dụng. Nó có thể hữu dụng trong một tình huống như vậy, nhưng tôi đang nói tới hệ thống radar chúng ta đã đặt ở nhiều khu vực xung quanh biển Celebes để ngăn chặn luồng di cư của những phần tử cực đoan trong tam giác biển Philippines, Indonesia và Malaysia. Chúng ta đã đặt hệ thống radar đó từ trước và có 2 thuyền đang hoạt động ở đó. Một là con thuyền đôi tốc độ cao từ Úc, và hai là một số căn cứ nổi cho hoạt động của các lực lượng đặc nhiệm và sẽ khá là tốn kém để họ rượt đuổi người xung quanh mà không có bất cứ chỉ dẫn nào. Trong trường hợp này, chúng ta đã cài đặt các radar, và ngăn chặn giao thông gần như hoàn toàn, bởi vì chúng ta biết ai đang di chuyển về đâu, và chính quyền mỗi nước đều có thể phối hợp với nhau mà không có bất kỳ một sự xâm phạm chủ quyền nào, và ai cũng nghĩ rằng việc ngăn chặn này là đúng. Tôi nghĩ rằng với sự lan rộng của những vấn đề về pháp quyền và pháp luật ở Biển Đông và biển Hoa Đông, thì có thể nhân rộng mô hình này với tất cả các nước liên quan, và có thể nó sẽ rất hữu dụng. Việc này có thể làm được với những cài đặt trên bề mặt. Sau này có thể có cả máy bay không người lái nữa, ai mà biết được, đó là câu hỏi về mặt kỹ thuật, nhưng tôi nghĩ việc này có thể được làm từ trước mà không cần nghĩ tới câu hỏi đó nếu nó có thể sẽ khó khăn.

Ernest Bower: Tôi xin chân thành cảm ơn các thành viên của Nội các và Cố vấn An ninh Quốc gia cho cuộc họp ngày hôm nay. Quý vị phải có một khiếu hài hước tốt mới có thể đảm nhận việc đó, và tôi biết đó không phải là một bài tập dễ dàng, nhưng tôi nghĩ việc này cuối cùng cũng cho chúng ta thấy sự phức tạp của vấn đề, và sự khó khăn của việc cân nhắc và tổng hợp các thông tin đầu vào, và rồi ra quyết định chính sách. Vì thế, tôi muốn cảm ơn tất cả các quý vị. Tôi muốn cảm ơn tất cả các vị khán giả đã có mặt trong ngày đầu tiên. Tôi nghĩ chúng ta đã có một cuộc thảo luận tuyệt vời. Cảm ơn các diễn giả. Chúng ta sẽ tiếp tục vào ngày

mai. Đăng ký vào buổi sáng từ 8h, và bài phát biểu đầu tiên sẽ vào 8h30, nên các quý vị hãy nghỉ ngơi. Cảm ơn các quý vị đã tham gia với chúng tôi, và một lần nữa, xin cảm ơn các diễn giả.

Hội thảo "[Những diễn biến gần đây ở Biển Đông và chính sách của Mỹ](#)" được tổ chức bởi CSIS vào ngày 10 và 11 tháng 7 năm 2014 tại Washington D.C, Mỹ.

Tiến Thực (dịch)

Minh Ngọc (hiệu đính)

www.nghiencuubiendong.vn